

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési díjak

Hatszor használt gondolat sor vagy annak tere 6 kr. Helyesíró minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Haasenstein és Vogler hirdetés köz. irodája. Weisz Mór hirdetések felvétel irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitátor 5. sz.

Nyilvántartó cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ ÉRTÉKESB CÍKKEK DIAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kolozsvár, 1877. jan. 26.

(?) Szeszélyes vagy hysterika asszony-nak talán még könnyebb a kedvét eltálatni, mint ngs. Asboth János urnak — királt, ha épen Tisza Kálmánról van szó. Ezt az „Ébredés”-ből először láthattuk, tapasztalván, hogy mondjon vagy tegyen Tisza Kálmán A-t avagy B-t: az Asboth János ur helyeslését, nagy szerencsétlenségére, sehogys sem bírta kiemelni.

Nem kell azonban azt gondolni, hogy ez a tisztelt ur mindig ily kérelhetetlen, sőt inkább, mint látszik neki is vannak kegyelmes árai, mint a mesebeli óriásnak, ki, ha jó kedélyben érkezik hazra: még meg is kegyelmez Babszem Jankónak. Így azt Asboth ur pardon-gráciát Tisza Kálmának az „Ébredés”-ről keltezt számában „Az önálló bank és veszélyei” feliratu cikkében — (csak azt nem tudni, ha nem egy óriás módjára-e, ki köztudomásulag, csak egyelőre kegyelmezett s azután hízalalóba fogván Jan-kót, készítette előre egy későbbi izes falatul.)

Denique, akár miért, elég az hozzá, Asboth ur ma kegyelmes kedvében lévén, azoknak a veszélyeknek, financiaiis zavaroknak és rázkódásoknak rajzolásában tetszeleg magának, a melyek akkor állának elő, ha a Lajthán tulakkal a kiegyezés nem sikerülvén, a mi kormányunk kényszerítve lenne az önálló magyar bank föllállítását javasolni a koronának, s ennek beleegyezésével a bankesakugyan fel is állítatnék. Asboth ur egész kedvteliséssel színez, a legrikítóbb színeket választván, s előterjeszti, hogy ez esetben minő conspiratio következne, ha a bécsi pénzpiacz részéről a magyar közönség hitelt kereső része ellen, hogyan zárná be a Rothschild consortium egyszerre Werheimját, hogyan követnének az osztr. nemzeti bank emberei mindent el, csak hogy nálunk zavarok idéztessenek elő, hogyan mesterkednének, csak hogy a magyar bank jegyeinek értéke lehetőleg lenyomassék, szóval: mit mindent nem tennének, csak hogy Magyarország megkésérülje, a miért ez irányu jogával a Lajthán tulak ellenére is élni merészelt.

De minél mélyebbre hatol az útas az erdőbe, annál inkább eltévesztiredeti célját s minél jobban neki hevül Asboth ur ez argumentációnak, annál inkább felejt, hogy minden újabb bizonyíték felsorolásával, tulajdonképen, nem cselekszik egyebet, mint, hogy igazolja Tisza Kálmán eddigi egész eljárásában.

Mert talán hallott valami hirt Asboth János ur is arról, hogy kormányunk a monarchia közviszonyainak megöröszésére célzó törekvések mellett, épen a Magyarország hitel-szükségletében előfordulható zavarok kikerülése kedvéért folytatta a kiegyezési tárgyalásokat úgy, a hogy folytatta, elkövetvén minden lehető arra nézve, hogy a szakitás

el ne következék, vagy ha mégis elkövetkeznék még a rágalom se okozhassa ezért a magyar kormányt; mely, mint az alkudozások ügyében tett legelső nyilatkozatakor is hangsúlyozta Tisza Kálmán, „a méltányosság és politikai észély legszélső határáig is kész elmenni, el egész azon pontig, a melyen túl immár az ország egyenes megrontása következék.”

Tisza Kálmán tehát — ha egyáltalán valakinek helyesléseért s nem a baza ügyének érdekében tenné azt, a mit tesz, csak köszönettel tartoznék Asboth János urnak, hogy annyira bele tudta magát élni az ő gondolatmenetébe s ennyire törte magát a kormány igazolásának kedvéért.

De Asboth ur, mint a jó káplár, ki két mogyorófa-pálcát tart, hogy ha az egyik eltörik, legyen a mit elővegyen, arra az eshetőségre is számít, hogy hátha mégis sikerül találna a Lajthántulakkal annyira háttérbe szorítani a monarchia közérdekeit, hogy a kiegyezésből ne legyen semmi s akkor megtalál lenni az önálló magyar bank — akkor mégis csak Tisza Kálmán lesz a bűnös!

De hátki is lehetne más? Ugyan miért nem is téteti meg Tisza Kálmán osztrák pénzügyminiszternek magát, így aztán engedve a magyarok méltányos kívánságainak, a kiegyezés azonnal megeshetnék. Vagy talán még jobb volna, ha Asboth urat küldené el egy ügyis rendelkezésre álló postra, hátha ő még könnyebben el tudna banni az osztrákbankkal? Ámbár ez iránt némi halvány kételyeink is vannak. Szeretnők ugyanis, elvégre már tudni, hogy Asboth ur hogyan képeli magának azt az egész egyezkedés dolgát? Azt ugyan is látjuk, hogy önálló magyar bank neki egyáltalán nem kell; azt is látjuk, hogy már előre hibáztatja a magyar kormányt, ha az egyezkedési tárgyalásokat megszakítja az osztrákokkal. Már most csak arra vagyunk kíváncsiak, ha vajon minden áron folytatná-e ő az egyezkedést? A conservativ traditiokat tekintve, ez nem volna épen hihetőtlen s ha a dolog így áll: talán még is arra kórnók Tisza Kálmánt, ne küldje el Asboth urat osztrák pénzügyminiszternek, hanem hagyja őt itt nekünk, mint az „Ébredés” szerkesztőjét. Itt s mint ilyen, nem csinál senkinek kárt, legfőlebb a mi conservativjainknak. Azokat pedig — isten bűnül ne vegye! — nem sajnáljuk.

— A román vámszerződés. A „N. F. Pr.” írja jan. 23-án: A Romániával kötendő vámszerződés fölötti tárgyalások még is eredményre vezettek. A román delegatusok kijelentették, hogy mindazon tételre nézve, melyeknél a specifikus vámok nem állapíthatók meg, készek elfogadni a 7 százalékos vámréteket mindaddig, míg új tárgyalások folytán a kívánt egység létre nem jön. A jegyzőkönyvet még ma alájegyzik a kereskedelmi miniszteriumban. A Németország-

E kölcsönös rokonszeny csakhamar őszinte meleg barátsággá fejlődött ki, melyet az elzászi két fiatal leányka tartózkodva, csaknem némán zárt keblébe, a vosgesi ifju harcos ellenben hévvel, tüntetőleg nyilvánított mindig. Ez neki természetében fektűt. Most tudta már szomorú történetét a Sturm-családnak, a Jakab s Teréz hálaesetét, s ennek elbeszélése a mellett, hogy az árva iránt még nagyobb részvérvet hangolta, szívóben a szunnyadó haragot és elkeseredést ellenségei iránt kettőzött erővel kelté fel.

A gyermekek pedig imádták Gáspárt, különösen a két kisebb. Gáspár bácsi elhalmozta őket mindenféle nyálánságokkal, apró játékszereket készített számukra fenyőfa darabkákból, vagy a városból hozott szép képeket.

Majd a puha gyepen hengerkőzött velők, majd az iskola vagy házuk kis kertjében levő a zöld lombok alá ölébe vette s mesélt nekik szép történeteket.

Egy napon azt kérde Tobi: — Az iskolamestert miért hívja mindenki Jeffs nagybácisnak? — Mert ő nagyon szeret mindenkit, ha nem is az ő gyermeke.

— De hát neki nincsenek gyermekei? — Nincsenek.

— Nő hát, miután neked sincsenek gyermekeid és minket mégis nagyon szeretsz, mi is Gáspár nagybácisnak kellene, hogy hívjunk tégedet.

gal kötendő kereskedelmi szerződést aligha tárgyalják a jövő hónap közepe előtt. A berlini kormány még nem választotta meg delegatusait s nem állapodott meg az adandó utasításokra vonatkozólag. A német kormány habozásának az az oka, hogy előbb beakarja várni a kiegyezési tárgyalások eredményét. Ugyan ez ügyről jeleníti a „P. C.”:

Az osztrák-román-magyar vámszerződés kidolgozása kiküldött bizottságban a nézeteltérés, hosszabb vita után, végre teljesen ki van egyenlítve. Ama kevés cikkért, melyek értékére nézve kiegyezés nem készült. Romániában 7 % értékármat fognak fizetni. Ezen ideiglenes megoldást valószínűleg csakhamar követi a végleges is. A bizottság munkáit befejezve a zárjegyzőkönyvet mielőbb alá fogja írni.

— A kiegyezés ügyében tegnapelőtt 10 óráról 3-ig tanácskoztak a magyar ministerek az osztrákokkal. A tanácskozáson jelen voltak a magyar kormány tagjai közül Tisza, Wenckheim, Trefort és Széll, továbbá osztrák részről Auersperg, Preits és Lasser ministerek. Biztos forrásból vett értesülés alapján az értekezletről a „Hon” a következőket jelenti:

A mai conferentia csak kölcsönös megbeszélésnek tekinthető, miután a kiegyezésnek eddig még tényleges alapja nem volt; a mai értekezlet után az ügy semmivel sem haladt előbbre. Az osztrák ministerek sokkal kevesebb előzékenységet tanúsítottak, mintsem, hogy az ők ajánlataikra a magyar kormány csak reflectálhatott volna is. Eredmény tehát a mai conferentia után épen semmi sincs.

A végeldöntés a kormánykörökben uralkodó nézet szerint már soká nem köséthetik, de mielőtt az elhatározó szó kimondatnék, mindkét fél gondos mérlegelés és megfontolás alá veendőnek tartja a dolgot.

A magyar ministerek ma este értekezletre gyűltek Wenckheim bárónál, e ministeri értekezlet tudomásul vette a közös conferentia eredménytelenségét s holnap jelentést teend az uralkodónak. Ő felsége különben már ma délután 4 órakor félőrai kihallgatáson fogadta Tiszát, — s a közös conferentia eredménytelenségéről már ma értesült. Tisza audientiája alatt Andrássy Széllt látogatta meg, kinnél teljes 2 óra hosszat időzött.

A bécsi ministerek és a magyar kormány tagjai közt a mai értekezlet után most már alig lesz több találkozás. Ő felsége a király holnap vagy holnapután Bécsbe megy föl s még e hóban okvetlenül végelintőzéshez ígerte juttatni az ügyet.

A keleti kérdés.

A helyzet.

A török kormány megkezdte az önálló diplomatiaciót, hogy Szerbiával és Montenegróval a végleges béke létre jöjjön. Ezáltal Ausztria-Magyarország közvetítést veszi igénybe és pedig ak-

— Vagy Gáspár atyusnak — szolt bele hinkelőd hangon Benjamin.

S ezután felváltva, az őrmester nagy öröme, e két néven szólíták őt a gyermekek.

Ilymódon eltelt a nyárnak fele. Diderich Jakab társul fogadta fiát, ki szorgalommal járt el megbiztatásában, felügyelt a fűrészmalmosbéli munkásokra s gyakran eljárt Rosenwaldba, hol a kohókhoz szükségelt munkálatoknak őszire be kelle fejezve lenni.

E növekedő bizalmat Gáspár és a Sturm-család között nem bánták, sőt örömmel nézték az ifju szülői. Az öreg falusbíró barátságos hajlama az árván maradt család iránt napról-napra inkább növekedett, Dederich anyó pedig oly ragaszkodást, bámulatot érzett az első napról fogva Mina iránt, mely egész rajongásnak volt mondható.

Egy reggel a Fritz által oly gondosan ápol kis kert bejáratánál találkozott Gáspár Jeffs bácsival, a mint kezét a kilenesez tartva, habozni látszék, ha vajjon belépjen-e.

— Mi baj van? — kérde az őrmester. Valami rossz hirt hoz talán, hogy oly gondolkodóan néz ki?

— Menjünk be együtt — válaszolt az iskolamester — s meghallja, miről van szó, segélyemre is lehet.

Mina egyedül volt a külső szobában, szorgalmasan varrogott.

— Oh — szolt belépve az öreg — Krisztina nincs itt, annál jobb.

ként, hogy a békefeltételek meghatározását is a bécsi cabinetre bizza. Ezenkívül a szultán értesítette Milán és Nikita fejedelmeket is, hogy kész a békére, sőt annyira ment, hogy Montenegrónak már előre területi nagybőbödést, különösen Niksics és vidékének átengedését helyezte kiállításba. E törekvések sikere fölött azonban az orosz politika fog határozni. Az a nagy kérdés, mit akar a pétervári kormány? Ha csakugyan békét akar, a porta könnyen el érheti célját. Ellenkező esetben pedig legalább Montenegrót a legkedvezőbb feltételek mellett sem lehet a háborútól visszatartani.

A szerb készülődések.

A szerbök sem szüntették meg a hadi készülöket s főleg Kruseváczot igyekeznek az újabb hadműveletek középpontjává tenni. Lesjanin ezredes vezeti itt az erdítési munkálatokat, melyek főleg Gaglov és Krusevácz közt egy mért földnyi terjedelemben folynak nagy szorgalommal. A Djunisból Kruseváczba vezető utakat igyekeznek elzárni; Krusevácz körül több erdő és csillagsáncz épült. Jankova Klissura is nagymértékben megerősítették. Másrészt Nikita fejedelem is szervezi hadseregét, mely állítólag 22.000 emberből áll. Mindezek a készülődések azonban föltételesek, mihielyt egyszer Oroszország bókára határozza el magát.

Macedoniából.

Mint Salonikból jan. 12-ről írják, ott a tömeges csapatszallítások egy idő óta megszűntek. De az ujonczozási munkák egyre folynak s nagyban szervezik a nemzetőrséget, mely a Salonik vilajetben hál, egyenkint 800 könyi táborból álland. A kormány nagyban vásároltatja a kétszeresültet s a szénát. A török lakosság igen harezias s haragszik Angliára. Attól tarthatni, hogy szerencsétlen háboru esetén a mohamedán fanatizmus a keresztények ellen fog fordulni. A hadi adót iszonyu szigorúlag hajtják be. E tartományban az mintegy 3 és fél millió frankot, eredményezett, melyet azonnal Konstantinápolyba küldöttek.

A törökök Mesopotamiában.

Mint Bagdadból a „Pol. Corr.”-nak írják, ett leirhatlan a lakosság a háboru javára. A hatóságok idején felköltötték a lakosság fanatizmusát s nagyban kizsákmányolták azt. A néppoppant tömegekben sorakozik a kibontott zászlók alá. A mozgósított redifázslóaljak a 750 főnyi létszám helyett 1200—1500 emberből állanak. Ez annál meglepőbb, mert épen Mesopotamiában okozott mindenkor a legtöbb bajt az ujonczozás. Az egyes nomád törzsek is önkényt jelentkeznek a szent háboruban való részvételre.

A kormány felhasználja e hangulatot, s az idén kétszer annyi ujonczot vétet föl, mint más években. De pénzaldozatra is kész a lakosság. Már több milliónyi értékű önkénytes pénzdómány küldetett Konstantinápolyba. Ezenkívül Bagdad városa 400 lovat és 100 tevé ajándékozott a hadsereg céljaira. Háboru esetén a kormány

— Miért, édes jó nagybácsi? — kérde a leányka, nyájasan nyujva kezét a belépőnek.

Mosolygó arcocczal ült az ablaknál, mely feltárva, szabad kilátást nyujtott a tényletől elárasztott tájra.

Az öreg ember ősz feje rendesen is jobban reszketett, a mint e szamit mondá:

— Mert oly valamit hozok növéred számára, mi még szomorubbá fogja őt tenni.

— Oh értem — szolt Mina — a halottibizonyítványt.

— Ugy van. S jobb lesz, hate. a családanya adod át azt neki, gyermekem.

A leányka az iratra tekintett s elbámolvá sutógá:

— De hisz ebben házasságról van szó Jeffs bácsi. Nézze csak . . . Sturm Krisztina.

— Oh, oh, elvetttem, elcséréltem a lapot — szolt hirtelen Jeffs.

Ez azon szerződés, melyet eltettem, melyet meg fogok őrizni örökre . . . boldogságról alkotott ábrándink emlékeül.

Kezébe vette ismét a lapot s mialatt hirtelen zsebébe rejtette, így folytató:

— Könnyen érthető, hogyan történt e csele, e lap is ott volt a lajstromban s másik helyre ezt vettem el, amzt ott hagytam. Ma este elhozom. Oh leányom, eszem, ugy látszik, nincs mindig helyt.

Mind nem figyelt többé az öreg szavaira, gondolatokba mélyedve, mintegy önmagához szolt:

— Szegény Rudolf! — mondá sutógva —

mánynak e tartományban igen dus segélyforrásai lesnek.

Az orosz nihilisták pöre.

Az orosz nihilisták pörének tárgyalása Pétervártól január 30-ára van kitűzve. A vádléval lényeges tartalmú következő: Decz, 18-án szent Miklós napján vádlottak és pedig Garwassij, Biberhall, Gurovics orvos-szébszeti hallgatók, Nadjessin műgyemtemi, Popow képművészeti hallgató; Bogoluhov, Bocsarow, Oserjavszi és Gornov polgárok, Phomin és Heller kereskedők fiai, Novakowki, Ivanow és Moroskin nemes emberek, Potapow, Timofejew és Guroryew parasztok, Ilyasenska nemes leány, Nikolajewskaja hivatalnok leány, Ivanowna őrnagy leánya, Seftel kereskedő leánya az istentisztelet után, melyet feltűnő magaviseletökkel ismételve megzavartak, a Kasan templommal szemben levő térre mentek. Tették ezt azért, mert közöttük és más emberek közt azon hirt volt elterjedve, hogy az illető helyen és időben tüntetés lesz a kormány ellen.

A nevezettek azzal vádoltatnak, hogy ők idézték elő a csoportosulást: hogy a mostani kormány és tekintélye ellen mondtok beszédet nagy tetszéssel fogadták, hogy „semia i wola” (földet és szabad akaratot) forradalmi felirásu piros zászlót lobogtattak s a tömeget a tüntetésben részvételre igdták. A náluk eszközölt házmórozás folytán tiltott iratok és nyomtatványok terjesztésével s a rendőri közegek megsértésével is vádoltatnak.

Az uzsora-törvény a képviselőházban.

(A képviselőház ülése jan. 24-kén.)

A ház mai ülésének kezdetén Gorove indítványára elhatározották, hogy az akademia által f. hó 28-án tartandó Deák ünnepélyen az elnök, alelnök, jegyzők vezetése mellett a képviselők testületileg jelennek meg.

Az interpellációs könyvben Madarász interpellációja van beiktatva az alappok és alapítványok tárgyában kiküldött bizottság iránt, az indítvány-könyvben pedig Szalay Imre törvényjavaslata a gyártott borkról.

Ezután következett a részletes tárgyalás az „uzsora-törvény javaslata” felett. Az érdeklődés, csak egy §-ban összpontosult, abban, mely meghatározza a kamat maximumot, melyre nézve az állam a törvény oltalmát biztosítja.

A vita mindjárt az 1-5 §-nál kezdetét vette, mely § kimondja, hogy közjegyző nem vehet fel közokiratot és nem ruházhat fel közjegyzői okirat minőségével magánokiratot, melyben nyolcz száz aléknál magasabb kamat köttetett ki.

A kamatláb meghatározása a legelterjedtebb nézetek kifejezésére adott alkalmat. Remete 9 százalékra kívánja a kamatlábot emelni, Ráth Károly 10 százalékra, Zsedényi az eredeti szövegben javasolt 8 százalékot is magasnak tartja s 6 százalékot indítványoz azon megfontással, hogy

szegény Krisztina! Mátkáját, apját, anyját mindmind elrabolták azok tőle.

Gáspár, ki távolabbaeska állt s szótlan hallgatta e heszédet, most nem tartoztathatta magát, hogy szitokban ne törjön ki a németek ellen.

— Ne feledjék! — szakítá félbe heves szavait Mina — hogy a szentírás legelkeseredettebb ellenségeink iránt is elnézésre írt bennünket.

Oly valaki felelemlő, oly keresztényi önmegadás fektűt e szavakban, a mint azt a Teréza és Jakab leánya hangoztatta ajkairól.

Ekkor a kis Liza, ki az ablak közelében játszott, egyszerre felkiáltott:

— Oh minő szép kocs! s milyen szép ur ül benne.

E szavaknál a kis leány egy könnyű fedélű nyitott kocsi mutatót, mely a ház előtt haladt el az úton s a kohók felé kanyarodott be. A kocsi, alkalmasint, hogy tudakozódjék a követendő út felől, csak lépésben hajtott előre. A kocsiiban, teljes diszben ült a fogat tulajdonosa. Egyedül volt s a badeni hadsereg egyenruháját hordá, katonatisztre ismertek benne; arcát sárgás vörös szakál köríté.

A vosgesi kerület még mindig meg volt szakitva az ellenségtől, egy ilyenmő látogatás miatt nem volt miért sértve érezék magukat a lakosok. Azon urak közül egy némelyik egész Gevardmerig elslált volt már nem egyszer, hanem az most történt először, hogy Diderich Gáspár szeme elé került volna valamelyik.

(Folytatás következik.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

A KIS MAMA.

Franczia elbeszélés.

Írta:

ESLYS KÁROLY.

VI.

Jeffs bátya.

(Folytatás.)

És pedig semmi kétség sem maradt fenn e felől. Gáspár látta őt meghalva, Gáspár esküvel bizonyította ezt. Krisztina az ő saját szájából is kívánta hallani ama szomorú esemény részleteit. Minden találkozásnál újból elkérdezett minden apró körülményt, s a fiatal őrmester boldognak érezte magát, ha szeretett bajtársáról beszélhetett másokkal, s ismételhette, hogy mennyire szerették őt egymást. Mina is, ki ilyenkor mindig jelen volt, hasonlóan nagy érdekek hallgatta e közleményeket. Szülőink, jegyzé meg a leányka, ugy nézték őt, mint saját gyermeköket.

— Engem pedig testvéremnek hívott, válaszolt Gáspár; e szerint kegyedék is némileg nővéreimnek mondhatók?

be tartoznak. Erre nézve nem tesz különbséget, ha a közbejáró díjait a keres. törvényben megállapított mérték szerint számítja fel, és veszi kérésbe.

Legfőbb bitéleléseki döntvények.

7085.876. Ha valamely bérleti szerződés határozott időre kötött, s ezen időre a bér ki is fizetett, akkor ez idő elteltével a bérlet megszűntnek tekintendő, ha csak annak továbbfolytatása be nem bizonyítottatik.

6785.876. Bánatpénz fizetésére csak az létező kötelezettség, ki a szerződést jogilag teljesítette, következhet, mikép valakit oly szerződéstől elállásért, melynek teljesítése tőle nem függött, jogosan bánatpénzzel sújtani nem lehet.

Kivonat a hivatalos Értesítőből.

— Greaser Samuel és neje elleni csődügyben, az 1478 ftra becsült megyesi ingatlanok feb. 5-én eladotnak.

— Zellenmayer György csődöttömögéhez és neje tulajdonához tartozó 1300 ftra becsült szászvárosi fekvők márcz. 13-án elővezetettek.

— Korpáde Péter csődöttömögéhez tartozó 1405 ftra becsült szászvárosi fekvőségek márcz. 5-én eladotnak.

— Teutsch J. B.-nek Buresch Johann csőd-vagyona elleni ügyében ez utobinak megyesi ingatlanai febr. 3-án eladotnak.

— V.-hunyadi Buci Mihály vagyonára vezetett csődeljárás a csődöttömög felosztása után megszünttetett.

— Boyer Ft. Daniei brassói iparos ellen megnyitott csődeljárás, megszünttetett.

— Kósa Albert és társainak Császár Ágnes és Borbára elleni ügyében, ez utobinak csik-jenőfalvi és csik-szt.-tamási ingatlanai febr. 17-én eladotnak.

— Sebesi Antalnénak Molnár János elleni ügyében, ez utobinak 657 ftra 50 kr becsült kolozvári ingatlanai márcz. 5-én eladotnak.

75-ik közlemény az árvaházra történt adakozásokról.

Ajánatokok.

M. Szabó Lajos 10 ftr, öz. Szász Ferenczné 2 ftr, Szentgyörgyi Lajosné 1 ftr, A. Magyar Polgár szerkesztősége által Krecsányi Sarolta 20 ftr.

1876. Karácsonyi ajándékul.

Zsigmond Elekné 3 ftr, Zsigmond Dezsóné 2 ftr, összesen 38 ft. Rucsa János ur ajándékozott, egy 30 forint értékű felhajtandó kötelevény.

Ajánatokok a folszereléshez.

Pap Elekné 4 kupa hájszirt, Biró Mihályné 3 kupa hájszirt, Haller Rezsóné 1 nagy kosár almát, 42 darab kalácsot, Korbuly Bogdáné 10 májost, Konez Sándorné 1 tál tepertőt, Lefkó Sámuel 53 kgr. szép kenyérlisztert és 25 kgr. törökbuzlisztet.

Fogadják a nemes szívű adakozók az „ár-vák” nevűben hála-köszönetünket.

Kolozsvárti, 1877. évi január hó 23-dikán.

Br. Bornemisza Ignác, elnök.
Szász Domokosné, titkár.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Nemzeti színház. Rimmert Mártha kisaszonny hangversenye a kolozsvári színházban 1877. jan. 25.

Lisztnek, a zongorakirálynak tanítványa: ez már magában elég volt, hogy érdekelttségünket felkeltse Rimmert M. kisaszonny iránt; fokozta a várakozást a fővárosi sajtó egyhangú lelkesült elismerése, mely a t. művésznő ottani hangversenyéről szólott.

Pedig hát a hír csak roppant győnye visszhang volt ezáltal, a fővárosi sajtó lelkesülése hiába éreztetett azzal szemben, a mit tegnap hallottunk, élveztünk, csodáltunk, a mi extasisba ragadt, elbűvölt, nagyszerűségének csodálatra méltóságával megigézett.

A kolozsvári közönségnek az utóbbi évtizedben elismert, világhírű zongora-virtuozokat volt alkalmuk megismerni és csodálni; hallottunk egy Wilmerst, egy Lisztot, egy Menter Sophiét s másokat, egy sereg első, második s tizedrangú művészt. Hanem olyasvalamit, a mit tegnap Rimmert kisaszonnytól hallottunk, még eddig nem is képzelünk, nem is álmodtunk. Tudtuk, hogy Rimmert kisaszonny Liszt egyik leghetesebb tanítványa; olvastuk, hogy művészetét máris az utókorhatetlen maestroval hasonlították össze, hogy a t. kisaszonny budapesti hangversenyén maga a zongorakirály a legnagyobb elragadtatással tapsolt neki; s mégis mindezek mellett is mint valami szöcske nem is sejtett tündérrálmot lepte meg a közönséget a t. kisaszonny leirhatatlan zongorajátéka.

De nem is játék ez: az maga az eszményi tökély, amit az ember csak sejt, a költő csak győnye szavakkal ad vissza; de hogy létezzék: senki még nem is képzelte.

Nincs szó, nem is találunk kifejezést, mely-lyel le lehetne írni azt az utókorhatetlen technikát, mely R. k. a. rendelkezésére áll. Mintha nem is két kézzel és tíz ujjal bírta, hanem egy egész legióval: olyan bámulatos hangzónak tud kicsalni abból a hangszerből, melyet zongorának nevezünk! És milyen hangzón! Mintha minden egyes hang egy határozottan kiemelkedő, plastikailag kidomborult individualitás volna, mely kísérve ezernyi ezer hasonló társától egy káprázatos szépségű, ragyogó színezetű, minden legkisebb részletében képzelhetetlen finomsággal kidolgozott képpé egyesül! S azok a decrescendók és pianissimók — melyekben a dallam hajszálnyi finomsága egyenletes fokozatossággal hal el; azok a határtalanul complicált tételek, melyekben nem tudjuk: ha vajon a compositore titáni merészsége vagy a játéka még gondolatban is alig képzelhető s mégis létező bevégzettsége bűvöl-e el, ragad-e bámulatra; azok a szinte érthetetlen, megmagyarázhatatlan fogások, melyek hallatára kétkedni kezdünk, ha valjon olyan alkottal bírnak-e Rimmert k. a. kezei, mint más halandói, vagy pedig a szerencse valami kedvező játéka egészen másképp formálta; s mindezekhez az a tökéletes praecisio a legbámulatosabb futamok, a legnehezebb variációk exequálásában, melyben egyetlen egy hang sem vész el és nem foly össze a másikkal: mindezt csak hallgatni, bámulni, csodálni lehet, de leírni, elmondani lehetetlenség!

Mondanunk sem kell ezek után, hogy a közönség minden egyes piéce után frenetikustapsba tört ki, mely nem tudt, nem akart csillapulni. Különösen a Mendelssohn-Liszt-féle „Paraphrase” után (a „Nyáréji álom”-ból) egész tombolással lón a taps és épen 7-szer hívták ki a művésznőt. Az utolsó darab: Liszt „Magyar ábrándja” után, — melyet zenekar kísérettel adott elő, — szintén vége hossza nem akart lenni a tapsolásnak, ami pedig nálunk előadás végével ritka eset, sőt hatalmas újrak hangzottak föl, melyek azonban nem voltak képesek a t. művésznő ismétlésre bírni. A mondottakon kívül még három darabot adott elő Rimmert k. a.: egy „Románecet” Chopintól, Kollaktól egy „Concert-Étude”-t és Ábrányinak „Egy rego” című szerzeményét, az utolsó kivételével mind olyan compositók, melyekkel még elismert tekintélyű gyakorlott zongora-virtuozok is csak kivételesen mernek megbirkózni.

Valóban szégyenletes a kolozsvári közönség-re, hogy egy ilyen, a szó valódi értelmében művészi előadásra nem tudta megtölteni a színházat.

Különben e közönyösség méntességül szolgálhat némileg az, hogy hangversenyünket az utóbbi időben egy sereg hivatalan „művész” annyira discreditálta, hogy közönségünk tartózkodással fogad már most mindenkit. S ezért a jelen voltak közönbajának világn kifejezését adni, midőn színházunk igazgatóságát kérjük, hogy kísértse meg Rimmert kisaszonnyt még egy előadásra megnyerni. Mi, legalább részünkről, meg vagyunk győződve, hogy a közönség sietni fog mulasztását a színház megtöltésével, a műkedvelősi jóhírnevét ejtett csorbát kikészíteni.

A hangverseny többi részéről röviden csak annyit, hogy abban színházunk első operai erői vettek részt s méltó staffage-ot képeztek Rimmert k. a. művészetéhez.

Az „Összehasonlító irodalomtörténelmi lapok” című, dr. Meltz H. és dr. Brassai S. egyetemi tanárok által szerkesztett új szaklapra, — melyet már megemlítettünk, — szükségnek tartjuk még egyszer röviden visszatérni. Új szakközlöny oly kiváló jelenség, különösen Kolozsvárt, hogy a napisajtó nem szorítkozhatik arra, hogy csak egyszerűen följegyezze, mint valami megszokott dolgot; hanem kissé behatódobban is kell méltányolnia. Dr. Brassai és dr. Meltz ur új vállalatát, — miut az „Előszó” mondja — „a híres „Göttingische gelehrte Anzeigen” című folyóirathoz hasonlóan kis keretben nagy feladatokat tűz maga elé.” E nagy feladatokat a szerkesztőség abban találja fel, ami — szerinte — az ugynevezett passzív és aktív két rendbeli fordítói irodalomnak felel meg; „vagyis egyrészt a magyar irodalom javának bemutatása külföldön másrészt megfordítva, külföldi irodalomnak javának bemutatása magyar földön, megfelelően az exportnak és importnak. Közleményeink rendszerint négy csoportból fognak állani, u. m.

1. Eredeti esszé-k, értekezések (ugy magyar, mint más nyelveken.)
2. Egyéb értekezések, kritikák, (szintu.)
3. Irodalmi szemle (a magyar irodalomé német, a külföldieké magyar nyelven.)
4. Symmiktá (szintu; ezek közt népdalok, mesék stb.)

Ez a program, mihez kiegészítésül ki kell emelnünk még a szerkesztőségnek azt a kijelentését, hogy nem akarnak „kosmopolitikus ábrándok” után kapkodni és hogy szaklapjuknak „csak egy missziója van: a szép evangéliumának terjesztése.”

Nem akarunk, de napilap létünkre nem is lehet feladatunk, annak fejtegetésébe bocsátkozni, hogy egy ilyen folyóirat most, jelen irodalmi viszonyaink között, időszerű-e, szükséges-e és mennyiben az; ámbár mi részünkről azt hisszük, hogy a szerkesztők által kitűzött irányok kultiválására ez idő szerint, bőséges tért nyújtanak és nyújtottak eddig is már meglevő szépirodalmi és néhány tudományos szakközlönyeink, mint a „Buda-pesti szemle” stb.

Mindazonáltal kénytelenek vagyunk reflektálni egy-két dologra, amelyeket egy kissé legalább is furcsának találhat az olvasó mindjárt az új folyóirat első számának előváskálakor.

Az „Összehasonlító irodalomtörténelmi lapok” címe ugyanis hat nyelven — magyarul, németül, franciául, olaszul, angolul és spanyolul — van meg a lap homlokán. Ez magában váve nem volna baj, mert utóvégre is a lapnak és szerkesztőinek polyglottaságáról tanuskodik. Hanem azt már egy kissé furcsának találjuk, hogy egy ilyen „reiu wissenschaftlich” szaklapnak már a címében olyan incorrectségek csuszának be, hogy míg a magyar, franczia, olasz és angol cím **Összehasonlító irodalomtörténelmi lap** —nak nevezi e folyóiratot, („Journal d'histoire de la litteratures comparées”, „Periodico della storia letteraria comparativa”, „A weekly paper for the comparison of history of literatures”) addig a német és spanyol felirat **Összehasonlító irodalomról** s illetőleg ilyenek a folyóiratról szól („Zeitschrift für vergleichende Litteratur”, „Papel periodico por la comparation de las producciones de las literaturas.”)

Nó, már akár csak az „Összehasonlító irodalomtörténet” közlönye akar lenni e folyóirat, akár pedig szélesebb körre akar kiterjeszkedni s az irodalmakat általában, — tehát nemcsak történelmeket, hanem productumait is, — össze akarja hasonlítani: minden esetre nagyobb szabadságot lehet követelni egy szigorúan tudományos és szorosan irodalmi közlönytől, ha egyébként nem: hát legalább a címben.

Azt is furcsának tartjuk egy kissé, hogy az angol cím „A weekly paper”-nek nevezi a lapot, holott a magyar szöveg szerint havonként kétszer jelenik meg, s így inkább havi, mintsem hetilapnak nevezhető.

Mindezek apró dolgok ugyan; de hát tudományos közlönytől, — amilyenek akarják a szerkesztők lapjukat tekintetni, — az ilyen apró cseprő incorrectségeknek nem szabad existálniuk.

Még volna egy pár megjegyzésünk, a többek között a nyelv, különösen az „Előszó” magyartalanosságaira, — p. o. „feladatával elhagyatva áll, ehelyett: egyedül áll, „nem lévén t. i. előde sem pedig társa” ehelyett: nem lévén t. i. sem előde sem társa, „valamennyi egyéb népek” ehelyett: más népek, „két egyetemek” ehelyett: két egyetem; vagy a „Külföldi szemle”-ben: „mely elég fontos mű arra, hogy még vissza fogunk térni rá,” stb. — amik annál feltűnőbbek, mert a szerkesztőknek egyike egy Brassai; s még a sok sajtóhibára is szeretnők gygyelmeztetni a szerkesztőséget, sajtóhibákra, melyeknek tudományos folyóiratban aligha lehet szabadlakásuk.

De bezárjuk ismertetésünket, miközben nem tehetjük, hogy ne fejezzük ki örömlünket a fölött, miszerint ismét Kolozsvár az, hol egy ilyen, egészen új ösvényre lépő irodalmi kísérlet jött létre.

Végül ki kell emelnünk a lap fölötté izlelet kiállítását nyomdai tekintetben, ami a Stein nyomdájának valóban becsületére válik: „Ami az eddig megnyert munkatársakat illeti; ezek között ott találjuk: Dr. Schott Wilhelm, egyet. tanár Berlinben. Dr. Minkvitz J. tanár Lipcsében, D. Cassone Giuseppe magántudós Noto-ban (Sicilia), Dr. Hóman O. egyet. tanár Kolozsvárt, Imre Sándor, egyet. tanár ugyanott, Dr. Mayet P. a cs. jap. Bioin Toko egyetem tanára Tokióban (Yeddo). Dr. Wessely J. E. magántudós Lipcsében, Dr. Scherr Johannes, műegyetemi tanár Zürichben. Dr. Avenarius R. egyet. magánt. Lipcsében. Dr. Fracearoli G. Siciliában, Dr. Thomsen V. egyet. tanár Kopenhágában.

Még két új lap Két új lapról kell még megemlíkenünk, melyek közül egyik már megkezdte pályafutását, a másik pedig nemsokára megkezd.

„Az építési ipar” ez az egyik lap, mely Budapestén Ney Béla szerkesztése alatt az új évvel együtt kezdte meg pályafutását. Kiadja az Atheneum. Megjelen hetenként egyszer s elsőlétezi ára egészévre 8 ftr. A csinosan szerkesztett első magyar építészeti közlöny melegen ajánljuk a magyar építésznek s általában az szakemberek figyelmébe. — „Ifjú Magyarország” cím alatt Szabó Endre egy vegyes tartalom hetilapra bocsátott ki előzetési felhívást, melyből azt vesszük ki, hogy az új lap nem lesz ugyan politikai lap, de azért figyelemmel fogja kísérni azt is; főcélja pedig, úgy látszik az, hogy hazánk „újja-születése” érdekében az új, a fiatal nemzedéket egy közlöny köré csoportosítsa. Különben az előzetési felhívásban több a phrasis, mint az öntudatosan kitűzött concret cél. Az „Ifjú Magyarország”, egyébiránt, f. évi márczius 15-én kezd meg pályafutását Budapestén s hetenként egyszer fog megjelenni. Előzetési ára márcziustól decemberig 5 ftr.

A „KELET” magán-távirata

Feladott Budapestén jan. 26 d. e. 10 ó. 30 p. Érkezett Kolozsvárra jan. 26 d. u. 11 ó. 8 p.

Northote angol pénzügyi kijelenté, hogy rosszul eselkedett a porta, mikor nem fogadta el a conferentia javaslatát. Cross belügyér pedig úgy nyilatkozott, hogy most több kilátás van a békére, mint bármikor.

Gorcsakoff egy köriratban közös működésre szólította fel a hatalmakat a porta ellen: különben hagyományaihoz képest Oroszország önállóan fog eljárni.

Az orosz déli sereg a határhoz közelebb tolatott.

Anglia kijelenté a portának, hogy a Szerbiával kötendő külön békéje is a hatalmak helybenhagyása alá tartozik.

Zichy Nagy-Medzsid-rendet kapott.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1877. jan. 26.

— **A Csáki-féle** nagy-almási uradalom megszerzését az erd. katolicus tanulmányi- és ösztöndíjalapja javára a gy. fehérvári káptalan, valamint Fogarassy M. püspök ur ó exca, mint értesülünk, approbálták. Dr. Éltés Károly ur, ki ez ügyben — mint jeleztük volt — Gy.-Fehérvárra utazott volt, már visszatért, magával hozván az illető tényezők beleegyezését a vásár megkötésére.

— **Hangverseny.** Popper D., a bécsi operaház magán-gordonka művésze és Menter Sophie assz. zongoraművésznő f. é. febr. 1-én színházunkban hangversenyt rendeznek. A műsor igen érdekesen van összeállítva; Menter assz. Schumann „Carneval”-ját, Bachtól egy „Gigue”, Chopintól „Éjjel” („Nocturne” nr. 9.) című compositiót és két keringőt, (Cis-moll és As-dur) Lisztől egy „Ábrendot” és egy Saint Sien-féle Liszt által átdolgozott „Douse macabre” című darabot fog játszani; Popper ur ellenben Mozarttól, Tartintól, Pergolesétől, Davidofftól és saját magától fog előadni hat piécet. Előre is felhívjuk a közönség figyelmét az élvezetes estére.

— **„A világ ura.”** Ez a címe Szigligeti Ede azon eredeti tragoediájának, melyet E. Kovács Gyula rendezői jutalomjáték-ként választott. E jutalomjáték febr. 3-án lesz. Nagyobb dícséretet e tragoediára alig mondhatni, mint azt a körülményt, mely nemzeti büszkeségünknek is beválk, hogy t. i. L a u b e H e n r i k az elődramaturgok és rendezők fejedelme az „Essex gróf” híres költője, saját színháza számára németre fordította s nem sokára elő is fogja adatni. Nálunk is sok élvezetet ígér előadása, először, mert hatalmas szerepeit mostani drámatársulatunk tagjai közt nagyon jól ki lehet osztani; másodszor, mert rendezői jutalomjátéka épen a rendezőnek, s így kétségtelen, hogy jólbetanulva s jólberendezve kell színre kerülnie. „A világ ura” egykor dícsült Egressi Gáborunknak volt mesterszerepe. Az ő letűnével a darab is letűnt a pesti repertoírból. Nem merte játszani senki. Most E. Kovács Gy. vállalkozott rá. Óhajtuk a diadalt — s a tele házat, mely eddig soha sem maradt el E. K. Gy. jutalomjátékán.

— **Az „Erd. prot. közlöny”** o kiti nőleg s közérdeklőség szerkesztett heti lap utóbbi számban olvassuk a következőket: Néhai gróf Mikó Imrétől, mai számunk élen, egy történelmi értékű levelet közlünk, a nemes gróf közhasznú munkásságának fénykorából, a sötét emléktől 50-es évekből, midőn az erdélyi közélet szűkre szorított sorompói között, első sorban, ő volt a szunyadók ébresztője, a csüggedők bátorítója s nemes példaadásával egy jobb jövőnek előhírnöke s útörője. E levél tartalma tanulságos pillantást enged veitünk azon férfi lelkebe, kinél prot. nevelés s oktatásügyünknek a fejlődésnek koráról kezdve, buzgóbb barátja s mecenásza senki se volt s bár e levél ez előtt csaknem húsz évvel kelt, azon eszmék, melyek abban kifejezést nyertek, értéküket nem veszítették el maig sem s a hazai összes prot. főtanodák tanárai karainak figyelmére méltók. A forrás, melyből e levelet közölünk kedves költősségünknek tartjuk, egy nagy becsű, 16 kötetre terjedő levélgyűjtemény, melyet a néhai gróf örökösei közlelőből az erdélyi múzeumnak ajándékoztak, s mely az első sortól az utolsóig a nemes gróf saját kézírása s magában foglalja mindazon közérdekű levelezéseket, melyeket a néhai egyesekkel folytatott azon hazai közügyekben, melyeknek áldásos tevékenységét fölmentelte vala. Nagy érdekű leveleket tartalmaz a többek közt Deák Ferencztől, B. Eötvös Józseftől, Kazinczi Gábertól stb. s a múzeum egytel, bizonyynal, jó dolgot cselekednék, ha nagyérdemű alapítójának nagybecsű hagyományát, egész terjedelmében, közre bocsátná. A megdolgozott iterrített levelet holnap mi is közöljük.

— **Az iparos ifjak** önképző és betegsegélyző egyletében vasárnap, f. hó 23-án délután 3 órakor Pokorny Jenő ur tart előadást a „Divat”-ról, melyre az egylet minden egyes tagját és barátját tisztelettel hívja meg az igazgató választmány.

— **Ritka eset.** Dálnokon 1876. év decz 24-én Ádám és Éva napján András Mihályné egy fiú és egy leány iker gyermeket hozott a világra. A gyermekek épek és egészségesek voltak. Az anya, mint a rosz juh, nem akarta s ha tehetett nem is szoptatta gyermekeit, min a bába egy segített, hogy hol az egyik, majd a másik szomszédbeli kis gyermekes szülőkének tápláltatta rendszeren a gyermekeket. A gyermekek egészségesen fejlődén az anya akaratára ellenére is; történt hogy a deczember 29-én este 9—10 óra között még teljesen egészséges gyermekek más nap azaz deczember 30-án reggel 6 órakor, midőn a bába megfürösztani akarta, mind a kettő meg volt halva. Ritka eset, hogy a két léry annyira rokonszenvezzen, miszerint egymás kedvéért egyszerre meghaljon. Nem lehetvén tudni, hogy a halál véletlen vagy erőszak következménye; annalfogva az előjáróság az esetről a kir. törvényszékhez jelentést tett, minek folytán a nyomozat megindítván o

hó 17-én az orvosbírói szemle a helyszínén meg is tartatott.

— **A n.-szabeni** postaigazgatóság e hó 12-én 244 számú rendeletével megváltoztatta a postahivatalokhoz érkező hírlapok kiadásának rendszerét még pedig olyképen, hogy a sülyeiek, kik eddig lapjaikat és leveleiket az 1 és fél mértföldnyire fekvő D.-sz.-mártonból kapták, ezentul a tőlük 7 és fél mértföldnyire távol eső M.-Ludasról fogják kapni? Hogy ily practikus(?) változásai mi szolgáltatott okot, azt bajos volna kitalálni.

— **Milyen az élete,** olyan a halála — mondja a közmondás. S hogy ezt Albert Pál hold-mező-vásárhelyi muzsikus beigazolja; saját nagy böggjére akasztotta fel magát.

— **Nemes Kolozsmegye** t. árvaszéke a kolozsvári ev. ref. főiskolában tanuló 6 kolozsmegyei árvának, az idén is egy-egy rendbeli teli ruhát készíttetett. Midőn a t. árvaszéknek e kiváló atyai gondoskodását köztudomásra hozzuk, egyzersimán kifejezését adjuk méltányló köszönetünknek és ajánljuk továbbra is főiskolánk jól tanuló árváit a t. árvaszék figyelmébe. Kolozsvárt 1877. január 26-án. A főiskola igazgatóság.

— **Gidófalvy Albert** képviselő ajándékozott az állatkertnek egy fiatal szelid nőtőyén farkast, melyet a háromszéki tisztség utján felis szállítottott Sudaestre.

— **A Medsidie rend,** melylyel a török kormány pár nappal ezelőtt a magyar küldöttség tagjait is feldisztette, az érdemrendek között nem megveendő helyet foglal el, tekintve főleg a jelvény díszes voltát. Abdul Medsid alapította s így nem régi érdemrend, de még is sok sok embernek képezi óhaia tárgyát. Régebben különösen a a boldogult Abdul Aziz ismerve az embereknek e gyongyát, mindenkinek nagy készséggel osztogatta azt; csak kérni kellett s a boldog halandónak azonnal feldisztették vele mellét vagy nyakát, a szerint a mint a rendnek alsóbb vagy felsőbb jelvényét adták neki. A jutalmazásnak e neme nagyon közönséges és kapós lett; most azonban e bőkezűség látszólag megapadt s azért a most Medsidie rend után áhítozók közül sokan várhatnak még, míg arra szert tehetnek. A rend legalsóbb foka az ötödik osztályu, melyet a negyedikkel együtt a mellre függesztett jelvény alakjában viselnek. A rend egy sugárzó csillagot ábrázol, közepén egy félholddal és fölötte kis csillaggal. A mező veres, a csillag sugarai valamint a többi díszítés ezüsből van verva. A jelvény veres és zöld eszokrokkal van a mellre erősítve. A felsőbb jelvényeket a nyakra vete viselik. Abdul Aziz tulajdonképen Bismarck és Napoleon nevű kassait is e rend legfőbb foku jelvényével díszítette, midőn előtte heves és véres harczt folytatott.

— **A nők is fegyvereznek.** Berlinben utolsó időben igen sok eset fordult elő, hogy a nőket nyitl ucczakban megtámadták, minek következtében, mint hírlík, a berlini nők társulatot szerveznek „Aegide” néven, melynek tagjai kötelezik magukat, hogy ezentul fegyvernélkül utcazara nem mennek. Fegyverök hasonló ahöz, minőt a jappani nők hordanak: egy tör, mely legyezőhöz hasonlít. Mit nem hoz még a tizenkilencedik század?

— **Haladunk** az emberpusztítás elmés módzataiban. Dudot francia mernők, ki a Marglithid építésénél is tövkeny részt vett, új rendszerű robbanó lövegeket talált fel, melyek hatásaiaknál fogva felülmúlják az eddigieket. Az egész két ártatlan egymásba illesztett kuplőgéből áll, melyek a feltárló által titokban tartott anyaggal vannak megtöltve. A löveg ötszáz csillra pattan szét s ha tömegbe esik, ugyan anynyi halált oszt, hogy legalább is tehet harcezképtelenné. Dudot ur tal'lmányát a török kormánynak ajánlta fel.

— **Csarnajeff Párisban** sok tréfa tárgyát képezi. A melyik színház tele estét óhaj, híret eresztvi hogy Csarnajeff ott lesz az előadásán. „A Figaro” azt írja róla, hogy a Chatelében volt „Az ördög hét kastélya” című operette előadásán, de a második felvonás végén egy törököt látván a színházba jönni, a tábornok, szokása szerint, jó rendben visszavonult.

— **Dobrakerüit háremhölgyek.** Izmail basának, a szerencsétlen egyptomi pénzügyminiszternek, kit az alkirály ezelőtt mintegy hóval egyszerűen elcsapott hivatalából, háremét a napokban árvazették el Cairában. E háremben több mint 300 rabzsolgató volt, s árvazetetésükre messzeföldről is meghívták a „tekintélyesb” rabzsolgakereskedőket. — Szép összeg jött be érteitük, mert Izmail basa háreme a legválasztékosabban és gazdagabban volt berendezve.

— **Zolányi Imre** az iparos ifj. önképző egyletének pénzalapjára 2 frot adományozott, mit az egylet szíves köszönettel hoz tudomásra.

Nemzeti színház.

Kolozsvárti, szombat, január 26-én. 1877.

Berlet. 109. sz.

előszőr.

Samu bácsi

színmű 4 felvonásban írta Sardou Victor. fordította Teleki József.

Kezdeté 7 órakor.

Távirati tudósítás becsi tőzsdéről.

Január. 23-án 5% Metaliques 61.30. irt Kamat — 5% Nemzeti kölcsön 67.60. fr. Arany járadék 7460 1860-iki államkölcsön 135.0. Bankrészevények 838 — Hitelrészevények 143.70. London 124.10 Ezüst 116.90 Cs. kir. arany 591. Napoleond'or 990¹/₂ 100 mark német-értékű 61.—

Urbéri kötvények: Magyarországi 73.50. Temesi 71.50 Erdélyi 71.25 Horvátországi —.

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos: Békésy Károly.

